

22-10-2009

FORTEGNELSE OVER ORIENTERINGMATERIALE

til medlemmerne af Sundheds- og Omsorgsudvalget

Materiale omdelt til udvalget i mødet den 22. oktober 2009

- Embedsmandsdeltagelse i mødet den 22. oktober 2009
- Høringssvar til pkt. 3 fra De københavnske Ældreråd om Revision af demenspolitik 2009
- Sundheds- og Omsorgsforvaltningens kommentarer til De københavnske Ældreråds høringssvar vedr. Revision af demenspolitik 2009
- Præsentation til pkt. 3 ”Demenspolitik for Københavns Kommune 2010-2014”
- Høringssvar til pkt. 8 fra Ældrerådet i Brønshøj-Husum og forvaltningens kommentarer hertil.
- Notat fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vedr. pkt. 11 ”Fakta om økonomi til kost på plejehjem samt pædagogiske måltider.”
- Indstilling om aflysning af Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 12. november 2009
- Kommende sager til Sundheds- og Omsorgsudvalget.

Sekretariatet - Rådhus

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 2383

E-mail
WW10@suf.kk.dk

www.kk.dk

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

22-10-2009

Embedsmandsdeltagelse til det ordinære møde i Sundheds- og Omsorgsudvalget d. 22. oktober 2009 på Rådhuset.

Direktionen:

Hanne Baastrup
Anne Mette Fugleholm

Center for Politik og Ledelse

Jesper Olsen
Yvette Kovács

Punkt 2: Budgetaftale 2010 – konsekvenser for Sundheds- og Omsorgsudvalget

Økonomichef Andreas Jegstrup og specialkonsulent Martin Dylewski.

Punkt 3: Revision af demenspolitik 2009

Ældrechef Margrethe Kusk Pedersen, fuldmægtig Berit Soon Olsen og fuldmægtig Lise Bitsch Simonsen.

Punkt 4: Orientering om Vær Tryk projektet

Ældrechef Margrethe Kusk Pedersen, fuldmægtig Berit Soon Olsen og fuldmægtig Lise Bitsch Simonsen.

Punkt 7: Flytning af Bomiparken til Gyldenrisparken

Leder af boligsekretariatet Per Christensen.

Punkt 8: Etablering af café i Bystævneparken

Specialkonsulent Stine Thalund Petersen

Punkt 10: Fællesindstilling gråzoneafregningsmodel mellem

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen.
Økonomichef Andreas Jegstrup.

Punkt 11: Medlemsforslag fra Trine Schaltz (SF)

Ældrechef Margrethe Kusk Pedersen.

Sekretariatet - Rådhus

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 2383

E-mail
WW10@suf.kk.dk

www.kk.dk

UDKAST

Den 20. oktober 2009

Sundheds- og Omsorgsudvalget
Københavns Rådhus
1599 København V

Høringssvar vedr. "Demenspolitik for Københavns Kommune 2009-2013"

Ældrerådene, der har fået udkastet til høring, har drøftet det ved flere lejligheder i rådernes Omsorgsudvalg, ligesom medarbejdere fra forvaltningen har redegjort for oplægget.

Rådernes drøftelser har været brede, og har vedrørt såvel de forskellige mere eller mindre interne retningslinjer for arbejdet på området, som den overordnede fastlæggelse af en egentlig politik på området.

Det fremlagte forslag indeholder begge elementer, uanset overskriften omtaler, at der er tale om en politik på området. Ældrerådene må derfor fraråde udvalget at godkende forvaltningens forslag, som en politik for området, da udvalget dermed bliver ansvarlig for de retningslinjer for arbejdet, som forslaget først og fremmest omfatter. Ansvar for at bringe en politik til udførelse, bør kun påhvile de ansatte.

Rådene har derfor valgt ikke at kommentere det fremlagte, men udarbejdet en helt overordnet politik, indeholdende de **krav**, man mener, skal gælde.

Det er ikke det samme som en afstandtagen til de mange andre elementer i det fremlagte forslag, men alene for at sætte fokus på det, der efter rådernes opfattelse er en politik på området.

Ældrerådernes "Demenspolitik" vedlægges.

Denne udtalelse, med den tilhørende "Demenspolitik", er tiltrådt på mødet i Ældrerådernes Formandsgruppe i dag.

Der henvises i øvrigt til de udtalelser, de enkelte ældreråd måtte fremkomme med.

På ældrerådernes vegne

Bent Johansen
Formand

Jette Olesen
Formand for Omsorgsudvalget

DEMENSPOLITIK

UDARBEJDET AF DE KØBENHAVNSKE ÆLDRE RÅD

Krav på udredning

Såfremt der hos en borger, der er i kontakt med kommunen i forvejen, observeres demenslignende symptomer, har den pågældende krav på, at der gennemføres en specialiseret/kvalificeret udredning med henblik på at den korrekte diagnose stilles, og at den relevante behandling m.v. straks kan iværksættes.

Bred information

Borgerne skal informeres, bl.a. via de praktiserende læger, om de muligheder kommunen har for at yde hjælp på området, både vedr. pleje- og omsorg, boligforhold, ophold i dagcentre i nærmiljøet, samt mulighed for en aflastningsplads i kortere perioder

Råd og vejledning gives af særligt uddannet personale, herunder demenskoordinatorerne.

Der skal oprettes en åben "demenscafe", hvor alle kan henvende sig og få information og vejledning om sygdommen.

Aflastning

Der skal være muligheder for aflastning til den eller de pårørende, der tager sig af en hjemmeboende dement.

Aflastningen af de pårørende kan finde sted i hjemmet, eller uden for hjemmet ved muligheder for en ferie, hvor kommunens personale kan tage sig af den pågældende, evt. ved midlertidig flytning til en særlig såkaldt aflastningsplads.

Den pårørende kan endvidere tilbydes deltagelse i pårørendegrupper

Ophold i plejecentre

Har man fået diagnosticeret en demenssygdom, har man krav på at få tilbudt en plejebolig.

Beboere i en afdeling i en plejeboligbebyggelse, der ikke har en demenssygdom, har krav på at der ikke bor demente i den samme afdeling

Ovenstående er tiltrådt af Ældrerådenes Formandsgruppe på mødet den 20. oktober 2009

19-10-2009

Sagsnr.
2009-106836

Dokumentnr.
2009-621967

Sagsbehandler
Lise Bitsch Simonsen

Kommentar til Ældrerådets høringssvar vedr. demenspolitik

De københavnske Ældreråd har afgivet høringssvar til Københavns Kommunes demenspolitik 2010-2014. De har derudover udarbejdet deres egen demenspolitik. Forvaltningen vil i nævnte rækkefølge kommentere på høringssvaret og Ældrerådets demenspolitik.

Forvaltningens kommentarer til Ældrerådets høringssvar

Af Ældrerådets høringssvar fremgår det, at ældrerådene fraråder Sundheds- og Omsorgsudvalget at tiltræde Københavns Kommunes demenspolitik 2010-2014. Begrundelsen er, at kommunens reviderede demenspolitik ikke kun er en politik med overordnede mål, men også udstikker en række mere konkrete retningslinjer for, hvordan demenspolitikken skal implementeres. Implementeringen er principielt set ikke politikernes ansvar.

Demensområdet er et stort og komplekst område med mange udfordringer nu og i fremtiden. Forvaltningen har derfor fundet det hensigtsmæssigt at udarbejde en demenspolitik af et vist omfang indeholdende et fælles værdisæt, velbeskrevne mål og sammenhæng til andre politikker og strategier.

Forvaltningen giver Ældrerådet ret i, at demenspolitikken skal vise borgere i Københavns Kommune, hvilke overordnede mål politikerne har for demensområdet. Samtidig er det dog også forvaltningens opfattelse, at demenspolitikken skal skabe en ramme for demensindsatsen i Københavns Kommune, så borgere, pårørende, medarbejdere og interesseorganisationer kan få indblik i og overblik over værdier og pejlemærker på demensområdet.

Demenspolitikken formål er dels at beskrive de strategiske mål på demensområdet og dels at være retningsanvisende i forhold til målopfyldelsen. Der er beskrevet seks mål, hvor der under hvert mål er en række delmål. Et delmål kan eksempelvis være formuleret således: "Målet er at være med til at sikre opbakning og støtte til de pårørende, så de får en oplevelse af ikke at være alene i processen og en oplevelse af, at der er noget, der kan gøres for at skabe et liv, der er værd at leve." (*Demenspolitikken, side 18*). Forvaltningen mener ikke, at der er til dette delmål er tilknyttet en bestemt måde at implementere det på. Der er således flere veje til opfyldelsen af ovenstående delmål.

Den konkrete udmøntning af Københavns Kommunes demenspolitik vil ske i et videre forløb med udarbejdelse af handleplaner, hvor både konkrete aktiviteter og indsatser vil blive uddybet. Handleplansarbejdet vil ske i samarbejde med nøglepersoner både centralt og lokalt og med Ældreråd og interesseorganisationer.

Ældrestaben

Sjællandsgade 40, H 412
2200 København N

Telefon
3530 3569

E-mail
YA26@suf.kk.dk

www.kk.dk

Demenspolitik for Københavns Kommune 2010 - 2014

www.kkk.dk

KØBENHAVNS KOMMUNE
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Fagligt Center, Ældre staben

22. OKTOBER 2009

Proces – november 2008 til oktober 2009

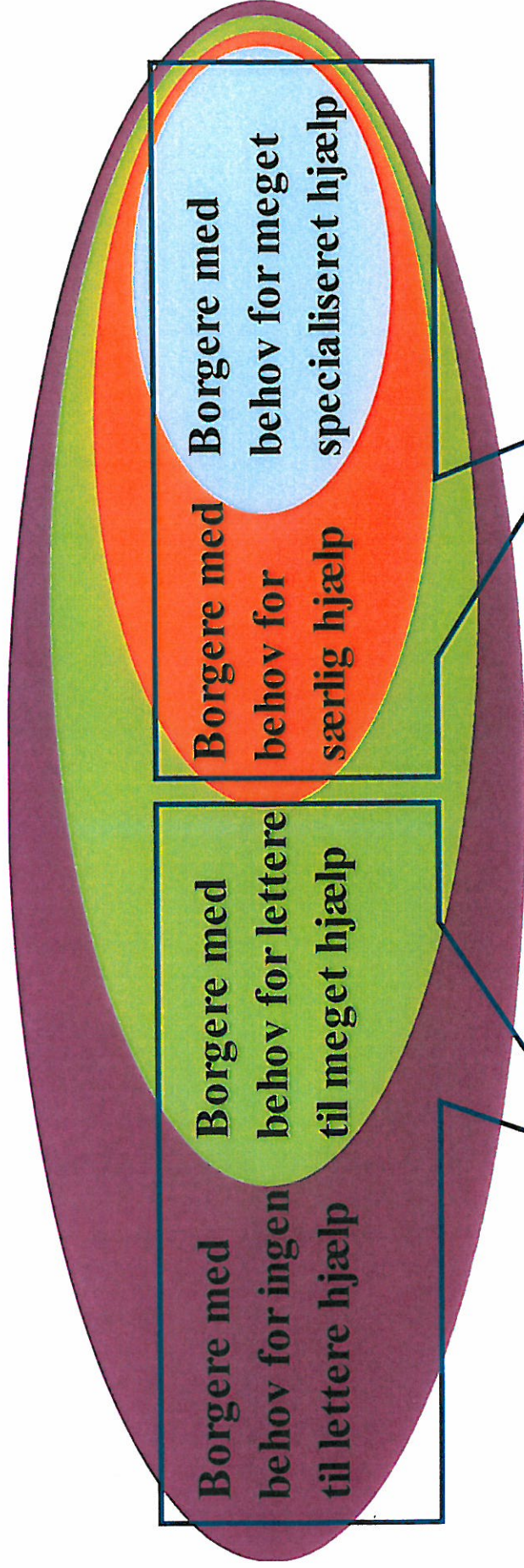
- Koordinationgruppen på demensområdet – løbende
- Dialogmøder internt i SUF – november 2008
- Dialogmøder eksternt
 - Interesseorganisationer – november 2008
 - Ældrerådene – januar 2009
- Høring i lokalområderne – juni 2009
- Høring i ældrerådet – september/oktober 2009
- Sundheds- og Omsorgsudvalget – 22. oktober 2009
- Handleplansarbejde og implementering primo 2010

Hvorfor en ny demenspolitik?

- Eksisterende demenspolitik fra 2003
- Hastig udvikling på demensområdet
- Fra samling til spredning af specialistkompetencer
- Øge fokus på andre grupper af borgere med demens
- Øge fokus på indsatsen for de pårørende

Målgruppe I

Ny demenspolitik: øget fokus på andre målgrupper

Eksisterende fokus – men også fortsat fokus

Målgruppe II

FOKUS PÅ DE PÅRØRENDE

Personcentreret omsorg og hverdagsliv
(relationer, historik og omgivelser)

- Fokus på familien som helhed
- Aktivt søge viden og erfaringer fra de pårørende
- Konkrete mål om aflastning, vejledning, støtte mm.

Demenspolitikken består af

EN VISIONSDEL

- Vision og mission
- Pejlemærker
- Mål

ET BAGGRUNDSBILAG

- Udfordringerne på demensområdet
- Målgrupper på demensområdet
- Den eksisterende demensindsats

Vision og mission

Udgangspunkt i den ældrepolitiske vision og værdigrundlagets mission om ”et sundt, langt og godt liv for københavnernes”

”At skabe trivsel for borgere med demens med fokus på hverdagslivet”

”Personcentreret omsorg – fokus på relationer, anerkendelse og kommunikation som en værdi på alle niveauer i systemet”

Pejlemærker

- **BORGEREN SOM RESSOURCE**
- **HØJ FAGLIGHED OG KVALITET**
- **SAMMENHÆNG OG GENNEMSIGTIGHED**

Demenspolitikens mål

- **At sikre at sundhedsfremme og forebyggelse er i fokus**
- **At borgeren oplever kontinuitet og tryghed i hverdagen**
- **At indsatsen tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer, behov og ønsker**
- **At sikre høj kvalitet og faglighed i kommunens tilbud**
- **At der er tæt samarbejde på tværs og gennemsigtighed i indsatsen**
- **At arbejde aktivt med forskning og teknologi i udvikling af omsorg**

Ventetider på demensområdet 2009

Permanente botilbud til borgere med demens

- Ventetiden er 1,8 mdr. på i 2009 til et almindeligt botilbud til borgere med demens
- Ventetiden er under en måned til de højt specialiserede pladser (FT OG HC)

Kapacitetsudvidelse - 25 botilbud

- 34 personer på venteliste
 - 15 til almindelige demenspladser
 - 5-6 til alkohol demenspladser
 - 4 til HC pladser
 - 2 til midlertidige vurderingspladser FT
 - 9 til midlertidige pladser
- Stort behov for aflastningspladser
 - Sikre midlertidige pladser til aflastning af pårørende
- Økonomi
 - Drift 14 mio. kr., anlæg 5 mio. kr.

Den videre proces

- **Handleplaner og implementering i 2009/ 2010**
- **Eksempler på konkrete handleplaner på demensområdet**
 - Indsatser og tilbud til de pårørende
 - Udvikling af en samlet ramme/struktur for specialistfunktioner
 - Udvikling og formidling af kompetencer og redskaber/metoder i hjemmehjælp og på alm. plejehjem
 - Forløbsprogram for demens (region, kommune og almen praksis)
 - Tidlig opsporing og indsats via hj.plejen og forebyggende medarb.
 - Udarbejde vejledninger og informationsmateriale
 - Samarbejde med frivillige org. især vedr. tilbud til tidligt diagnosticerede
 - Udnytte og udvikle både nye og eksisterende teknologier og systemer
 - Tilbud til mindre grupper

Høringssvar fra Ældrerådet i Brønshøj-Husum

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har modtaget følgende kommentarer pr mail fra Ældrerådet i Brønshøj-Husum vedr. etablering af café i Bystævneparken:

"Tak for jeres orientering på mødet den 2.9.2009.

Ældrerådet synes, at planen om at del op i en finere restaurant og cafe er fin. - Vi går ud fra, at de to afdelinger holdes fysisk adskilt til glæde for begge parter.

Også jeres planer om udbud af supper, dessert, kager, sunde salater og godt hjemmebagt brød, smørrebrød, dagens ret samt mulighed for a la carte er en rigtig god ide.

Ud over beboere og personale i Bystævneparken, vil mange i nærområdet finde vej til restauranten, hvilket vil være med til at skabe et godt socialt miljø.

*Med venlig hilsen
Mogens*

Kopi af denne mail er sendt til næstformand Knud S. Andersen"

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens kommentar til høringssvaret:

Forvaltningen vurderer, at høringssvaret fra Ældrerådet i Brønshøj-Husum ikke giver anledning til ændringer i forslaget til etablering af café i Bystævneparken.

Ønsket om en fysisk adskillelse mellem café- og restaurant vil i høj grad kunne tilgodeses i indretningen ved at stille caféborde i den ene ende og borde med dug i den anden ende af lokalet.

21-10-2009

Sagsnr.
2009-129045

Dokumentnr.
2009-627871

Sagsbehandler
Stine Thalund Petersen

**Center for Politik og
Ledelse**

Rådhuset, 1 sal. vær. 4
1599 København V

Telefon
3366 2712

Telefax
3366 7070

E-mail
D183@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290809

www.kk.dk

Bilag 1.

21-10-2009

Fakta om økonomi til kost på plejehjem samt pædagogiske måltider.

Sagsnr.
2008-104762

Dokumentnr.
2009-618600

Sagsbehandler
Henrik Aaby/
Pernille Hansted

Plejehjem og økonomistyring

Plejehjemmene tildeles årligt en bevilling, der er opdelt i dels en BUM-bevilling og dels en kapacitetsbevilling.

Ud fra dette disponerer plejehjemmene selv bevillingen i en egentlig budgetlægning for institutionen.

Selvforvaltning

Forvaltningen foretager ikke en detailstyring af plejehjemmenes enkelte "del-budgetter", eksempelvis kostbudgettet, inden for plejehjemmets samlede selvforvaltningsbudget.

Det enkelte plejehjem har således mulighed for at allokere midlerne efter lokale forhold, såfremt de lever op til kostpolitikken og de politisk fastsatte kvalitetsstandarder for kostforplejning til beboere i plejeboliger.

75 pct./90 pct. økologi

Sundheds- og Omsorgsudvalget tog på sit møde den 25. juni 2009, indstillingen "Økologianalyse på 2 udvalgte plejehjem" til efterretning.

BDO Kommunernes Revision som havde udarbejdet økologianalysen, havde beregnet, at de to plejehjem Nybodergården og Norges Minde kunne opnå 75 pct. og 90 pct. økologi, under forudsætning af at hele råvarebudgettet gik til beboerne.

Økologianalysen viser dog, at plejehjemmene i varierende omfang også anvender råvarebudgettet til eksempelvis pædagogiske måltider, cafébespisning m.v. Det er på den baggrund de fleste plejehjem med produktionskøkken, reelt har en økonomisk udfordring i at øge økologiprocenten fra de nuværende 50-60 pct. op til 75 pct. i 2011 og 90 pct. i 2015.

Københavns Kommunes kostpolitik for ældreområdet

Københavns Kommunes kostpolitik for ældreområdet skal bidrage til øget livskvalitet og flere gode leveår for kommunens ældre. Med kostpolitikken tydeliggøres, at mad og måltider er en fælles opgave og et fælles ansvar for alle faggrupper på ældreområdet, så ældre kan opleve, at mad og måltider prioriteres højt i dagligdagen. Samarbejde om mad og måltider skal integreres i forebyggelse, omsorg, pleje og behandling, dels for at nedbringe antallet af ældre i dårlig ernæringstilstand, dels for at fremme god almentilstand og vedligehold af funktionsevner hos ældre. Målgruppen for

**Fagligt Center
Ældre staben**

Sjællandsgade 40, H43 I
2200 København N

Telefon
3530 3459

E-mail
LB55@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290809

www.kk.dk

kostpolitikken er ældre i plejebolig, ældre i hjemmeplejen samt ældre der modtager forebyggende hjemmebesøg.

I kostpolitikken står der i tredje mål: ”Ældre tilbydes den nødvendige hjælp ved måltiderne samt tilstrækkelig tid og ro til at spise og drikke.”

Begrundelsen for målet er bl.a. ”at spiseproblemer kan være forbundet med tab af selvværd og værdighed hos ældre, ligesom spiseproblemer ofte leder til ubehag og manglende appetit hos dem, der spises sammen med. En konsekvens af dette kan være fravalg eller udstødelse af spisefællesskabet. Hvis personalet på plejehjemmet tager naturlig del i måltiderne, kan de motivere det sociale samvær om maden og måltidet, de kan støtte småtspisende i at spise, og de kan observere evt. behov for at få justeret kosten og hjælpemidler til spisning.”

Pædagogiske måltider

Forvaltningen har dog ikke udarbejdet retningslinier for pædagogiske måltider og øvrig forplejning. Når det ikke er sket, er det bl.a. i konsekvens af tankerne bag selvforvaltning. Borgernes behov på de enkelte plejehjem er forskellige – fx med hensyn til pædagogiske måltider. Det enkelte plejehjem har således mulighed for at allokere midlerne efter lokale behov, såfremt de lever op til kostpolitikken og kvalitetsstandarder for kostforplejning til beboere i plejeboliger.

Faglig viden om pædagogiske måltider

Plejepersonalets rolle omkring måltidet på plejecentre er blevet belyst i en dansk rapport fra 2006¹. Her peges på vigtigheden af, at plejepersonalet har en rolle – ikke kun i forhold til at skabe rammerne for det gode måltid, men også som aktiv deltager i selve måltidet. Erfaringerne herfra viser endvidere, at det er nødvendigt, at plejepersonalet spiser et såkaldt pædagogisk måltid², idet de ældre ellers retter fokus mod hvorfor repræsentanten fra plejepersonalet ikke spiser med.

¹ Beck AM, Bygholm L, Madsen H, Kofod J. Anbefalinger for udvikling af ”Den attraktive måltidsservice til ældre”. Danmarks Fødevarerforskning 2006.

² Et pædagogisk måltid er defineret ved, at personalet deltager i måltidet og spiser en lille portion af maden. Det er således ikke ensbetydende med, at personalet skal spise en hel portion.

Aflysning af Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 12. november 2009

Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde foreslås aflyst på grund af for få sager på dagsordenen.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Sundheds- og Omsorgsborgmesteren indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalgets ordinære møde den 12. november 2009 aflyses, og at en sag vedrørende fællesindstilling om rammeaftaler for 2010 på social- og specialundervisningsområdet samt en sag vedrørende indstilling om udmøntning af anlægsmidler på demensområdet afgøres efter cirkulation blandt udvalgets medlemmer.

PROBLEMSTILLING

Der er få sager til dagsordenen den 12. november 2009. Samtidig er der kun 14 dage til det efterfølgende møde den 26. november 2009. Der er imidlertid to sager, der skal træffes afgørelse om inden den 26. november 2009. Det drejer sig om en fællesindstilling mellem Socialudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget om rammeaftaler for 2010 på social- og specialundervisningsområdet samt en indstilling om udmøntning af anlægsmidler på demensområdet.

LØSNING

Det gælder for begge sager, at det vurderes at være uden betænkeligheder at lade dem afgøre ved skriftlig cirkulation blandt udvalgets medlemmer, jf. forretningsordens § 2, stk. 1, foreslås det, at Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 12. november aflyses.

ØKONOMI

Ingen

VIDERE PROCES

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen publicerer den ændrede mødeplan på KK.dk og orienterer Borgerrepræsentationens sekretariat om aflysningen.

Mogens Lønborg

/Jesper Olsen

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

22-10-2009

Oversigt over kommende sager til SOU- mødet den 22. oktober 2009

Oversigten er omdelt i mødet den 22. oktober 2009.
Der tages forbehold for ændringer.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 26. november 2009

1. Forventet regnskab pr. 31. oktober 2009.
2. Ansøgning fra STOP AIDS om midler.
3. Orientering om status for projektet Ensomhedsforebyggende tiltag målrettet ældre etniske minoriteter.
4. Orientering om evaluering af blodtrykskampagnen.
5. Sundhedshus Vanløse.
6. Høring af SOU vedr. "Tag parken i lommen"
7. Status på medicinområdet
8. Udbud af turkøbsordning
9. Evaluering af TOP – Trygheds- og Omsorgspladser med selvvisitering

Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 17. december 2009

1. Specialeplan – Rehabilitering.
2. Orientering om bevilling ifølge servicelovens § 79.
3. Fællesindstilling – overflytning af Blindedagcenteret fra Socialforvaltningen til Sundhedsforvaltningen.
4. Udmøntning af budget 2010

Sekretariatet - Rådhus

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 2383

E-mail
WW10@suf.kk.dk

www.kk.dk